

REGULAMENT
privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție

Secțiunea 1
Dispoziții generale

1. Regulamentul cu privire la dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție (în continuare Regulament) are ca scop stabilirea:

- 1) modului de elaborare, evaluare și aprobare a planurilor de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție;
- 2) etapelor și procedurii de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție;
- 3) responsabilităților părților implicate în procesul de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție.

2. Prezentul Regulament se aplică de către operatorii sistemelor de distribuție (în continuare OSD), autoritățile administrației publice locale (în continuare AAPL), asociații și investitori.

3. OSD este responsabil de dezvoltarea rețelei electrice de distribuție, în condiții de eficiență economică, asigurând fiabilitatea și continuitatea în aprovizionarea consumatorilor finali cu energie electrică în limitele teritoriului autorizat.

4. În sensul prezentului Regulament, se utilizează noțiunile definite în Legea nr. 174 din 21 septembrie 2017 cu privire la energetică și Legea nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică, precum și noțiunile definite după cum urmează:

asociație – asociație de coproprietari în condominiu ce include terenul în hotarele stabilite și blocurile (blocul) de locuit, alte obiecte imobiliare amplasate pe acesta, în care o parte, constituind locuințele, încăperile cu altă destinație decât aceea de locuință, se află în proprietate privată, de stat sau municipală, iar restul este proprietate indiviză;

investitor – persoană fizică sau juridică care face o investiție în dezvoltarea unui cartier sau micraion locativ;

plan de dezvoltare a rețelei electrice de distribuție - document de planificare pe termen lung (3 ani) a necesarului de investiții în dezvoltarea rețelei electrice de distribuție, cu scopul acoperirii cererii de energie electrică și asigurării livrării acesteia către consumatorii finali;

solicitant – persoană fizică sau juridică care a depus cerere pentru eliberarea avizului de racordare.

teritoriu autorizat – zonă geografică delimitată, în limitele căreia, OSD este autorizat prin licență să desfășoare activitatea de distribuție a energiei electrice.

Secțiunea 2
Planul de dezvoltare

5. OSD este obligat să elaboreze și să prezinte Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare Agenție) spre aprobare un plan de dezvoltare a rețelei electrice de distribuție pentru o perioadă de 3 ani (în continuare – Plan de dezvoltare).

6. OSD elaborează proiectul Planului de dezvoltare ținând cont de Strategia energetică a Republicii Moldova, de oferta și de cererea energiei electrice actuală și prognozată, de planurile urbanistice sau planurile de amenajare a teritoriului localităților, precum și de planurile de investiții pentru rețelele adiacente, de studiile proprii și de proiectele de construcție a rețelelor electrice de distribuție cu destinație locală elaborate și prezentate de AAPL. În scopul elaborării Planului de dezvoltare, OSD colaborează cu operatorul sistemului de transport și cu alți OSD.

7. Proiectul Planului de dezvoltare elaborat de OSD se consultă cu AAPL, utilizatorii de sistem și alte părți interesate prin plasarea proiectului Planului de dezvoltare pe pagina oficială a OSD.

8. Planul de dezvoltare trebuie să conțină informațiile indicate în anexa nr. 1 la prezentul Regulament, fără a se limita la acestea, iar proiectele de dezvoltare – informațiile indicate în anexa nr. 2 la prezentul Regulament.

9. Planul de dezvoltare se elaborează și se prezintă Agenției pentru examinare și aprobare o dată la trei ani. Termenul de prezentare a Planului de dezvoltare pentru următoarea perioadă de 3 ani este ziua de 30 mai a ultimului an din perioada curentă.

10. Planul de dezvoltare elaborat și prezentat de OSD se examinează și se aprobă de Agenție, în termen de 3 luni de la data prezentării.

11. La examinarea Planului de dezvoltare, Agenția, în caz de necesitate, solicită OSD să consulte autoritățile publice, întreprinderile electroenergetice și unii utilizatori de sistem, existenți sau potențiali, în legătură cu planul de dezvoltare, prezentând ulterior Agenției informația cu privire la rezultatele consultărilor. Agenția este în drept să solicite OSD modificarea Planului de dezvoltare, inclusiv dacă acesta nu corespunde necesităților de investiții identificate în procesul de consultare, pentru ulterioara aprobare a lui.

12. Planul de dezvoltare, aprobat de Agenție, se publică pe pagina oficială a OSD și pe pagina oficială a Agenției.

13. După aprobarea Planului de dezvoltare, conform prevederilor prezentului Regulament, OSD este obligat să întreprindă măsurile corespunzătoare pentru dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție, planificând lucrările de construcție și darea în exploatare a rețelei electrice de distribuție noi sau a porțiunii de rețea electrică de distribuție, incluzând lucrările respective în planurile anuale de investiții. Lucrările de construcție se execută în baza documentației de proiect și în conformitate cu exigențele Legii privind calitatea în construcții nr. 721 din 02 februarie 1996 și Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr.163 din 9 iulie 2010.

14. În funcție de necesitate sau la solicitarea Agenției, Planul de dezvoltare, elaborat de OSD și aprobat de Agenție, poate fi modificat de cel mult o dată pe an. Propunerile de modificare se prezintă în adresa Agenției până la data de 30 mai. Agenția examinează și aprobă, după caz, modificările propuse în termen de 30 de zile din data prezentării solicitării de modificare. Termenul de examinare și aprobare a modificărilor la Planul de dezvoltare poate fi prelungit cu cel mult 30 de zile.

Secțiunea 3

Procedura de examinare și evaluare a proiectelor privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție

15. Proiectele de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție se divizează în următoarele categorii:

Categoria I: proiecte care prevăd majorarea capacității rețelei electrice de distribuție existente în legătură cu creșterea cererii de energie electrică a consumatorilor finali existenți, necesitatea racordării la rețeaua electrică existentă a unor surse de energie regenerabilă cât și modernizarea rețelelor electrice de distribuție existente cu scopul de a spori fiabilitatea alimentării cu energie electrică a consumatorilor finali și a asigura cerințele de securitate. Aceste proiecte se includ în Planul de dezvoltare la inițiativa OSD, cheltuielile de proiectare și de realizare a obiectelor sunt suportate integral de către OSD și se includ în tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice în conformitate cu Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aprobată de Agenție.

Categoria II: proiecte care prevăd construcția unor rețele electrice de distribuție noi sau a unor porțiuni de rețea electrică de distribuție, cu scopul de a asigura racordarea la rețeaua electrică de distribuție a instalațiilor electrice de utilizare ale consumatorilor finali potențiali din localitățile, cartierele, microraiioanele noi sau existente, care se dezvoltă în conformitate cu planurile urbanistice sau planurile de amenajare a teritoriului unității administrativ-teritoriale, aprobate de AAPL.

16. Întru asigurarea unei dezvoltări continue și previzibile a rețelelor electrice de distribuție, la baza planificării lucrărilor de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție stau planurile urbanistice și/sau planurile de amenajare a teritoriului unităților administrativ-teritoriale.

17. AAPL consultă proiectele planurilor urbanistice sau de amenajare a teritoriului cu OSD. La solicitarea AAPL, OSD este obligat să prezinte un aviz la proiectul planului urbanistic sau a planului de amenajare a teritoriului respectiv, în conformitate cu Legea nr. 835 din 17 mai 1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului.

18. În planul urbanistic sau în planul de amenajare a teritoriului trebuie specificați: toți potențialii consumatori finali (planul de amplasare), instalațiile electrice ale cărora prevăd a fi racordate la rețeaua electrică de distribuție; consumul estimativ de energie electrică pe termen scurt, mediu și lung, și termenul solicitat de dare în exploatare a rețelei electrice de distribuție noi, astfel încât să fie posibilă racordarea tuturor instalațiilor electrice ale potențialilor consumatori finali. Termenul preconizat pentru darea în exploatare a rețelei electrice de distribuție noi se concretizează de OSD după primirea proiectului privind construcția rețelei electrice de distribuție noi.

19. Planul urbanistic sau planul de amenajare a teritoriului respectiv trebuie să prevadă și terenuri pentru amplasarea elementelor rețelei electrice de distribuție (piloni, cabluri, posturi de transformare etc.), care se construiește în scopul satisfacerii cererii de energie electrică a potențialilor consumatori finali. AAPL este obligată să atribuie și să transmită în folosință cu titlu gratuit terenuri necesare pentru amplasarea elementelor rețelei electrice de distribuție (piloni, cabluri, transformatoare etc.) în conformitate cu prevederile Legii nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică.

20. Pentru dezvoltarea rețelei electrice de distribuție într-o localitate sau într-o anumită zonă, AAPL fiind responsabilă de elaborarea proiectelor de construcție a rețelelor electrice de distribuție cu destinație locală în baza avizelor de racordare eliberate de OSD, solicită de la OSD eliberarea avizului de racordare pentru elaborarea proiectului de construcție a rețelei electrice de distribuție cu destinație locală. Solicitarea respectivă va fi însoțită de copia planului urbanistic general, planului urbanistic zonal sau de amenajare a teritoriului unității administrativ-teritoriale, în vigoare la data solicitării.

21. În baza condițiilor stabilite în avizul de racordare, eliberat de OSD, AAPL elaborează proiectul de construcție a rețelei electrice de distribuție cu destinație locală.

22. După elaborarea proiectului de construcție a rețelei electrice de distribuție cu destinație locală, AAPL depune o solicitare la OSD privind includerea proiectului de construcție a rețelei electrice de distribuție cu destinație locală în Planul de dezvoltare.

23. Solicitarea de includere a proiectului de dezvoltare în Planul de dezvoltare al OSD urmează a fi însoțită de următoarele documente în vigoare la data solicitării:

- 1) proiectul de construcție a rețelei electrice de distribuție cu destinație locală care urmează a fi realizată;
- 2) actele ce confirmă dreptul de proprietate asupra terenului pe care urmează să fie amplasate rețelele electrice de distribuție, terenul aflat în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale;
- 3) autorizații de construire sau certificate de urbanism pentru construire de locuințe, eliberate pentru zona unde se solicita dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție;
- 4) memoriu de prezentare a gradului de dezvoltare existent și de perspectivă a localității sau a zonei, care va conține informații cu privire la:
 - a) numărul de locuințe finalizate și numărul de locuințe aflate în construcție, care dispun de autorizații de construire valabile;
 - b) numărul final de locuințe din zonă;
 - c) numărul de utilizatori, alții decât consumatorii casnici, cu precizarea destinației consumului;
 - d) eșalonarea în timp a numărului de utilizatori corespunzător etapelor de finalizare a locuințelor sau construcțiilor cu altă destinație;
 - e) date documentate privind puterea totală necesară pe etape de dezvoltare a zonei și puterea finală, atât pentru consumul casnic, cât și, dacă este cazul, pentru consumul noncasnic, dacă AAPL deține aceste date.

24. Proiectele de construcție a rețelelor electrice de distribuție destinate alimentării cu energie electrică a consumatorilor noi, apăruți ca urmare a implementării planurilor urbanistice sau de amenajare a teritoriului localităților, elaborate și prezentate de AAPL, sunt incluse în planul de

dezvoltare al OSD pentru următorii trei ani, dacă au fost prezentate operatorului până la data de 30 aprilie a ultimului an din perioada curentă. OSD este în drept să examineze posibilitatea modificării planului de dezvoltare aprobat pentru perioada curentă de 3 ani, prin includerea proiectelor de construcție a rețelelor electrice de distribuție cu destinație locală, dacă aceste proiecte au fost prezentate de AAPL până la data de 30 aprilie a anului în care se solicită modificarea planului.

25. Proiectele de dezvoltare din Categoria I sunt evaluate în baza criteriilor stabilite în Regulamentul privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor aprobat prin Hotărârea Agenției nr. 283 din 15 noiembrie 2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 9-18, art. 45).

26. Proiectele de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție prezentate de AAPL, care prevăd construcția unor rețele electrice de distribuție noi sau a unor porțiuni de rețea electrică de distribuție (Categoria II) se evaluează în baza criteriului eficienței economice, prin calcularea Venitului Net Actualizat (în continuare – VAN). VAN se determină conform relației:

$$VAN = -I + \sum_{i=1}^n \frac{CF_i}{(1+r)^i}$$

unde:

I - Valoarea proiectului de investiții;

r - rata de actualizare (se va considera egală cu rata reglementată a rentabilității mijloacelor fixe, inclusă în tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice).

n - durata de utilizare a rețelei electrice de distribuție (determinată ca media ponderată, ținând cont de duratele de utilizare pentru fiecare activ din proiectul respectiv conform Catalogului mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.338 din 21 martie 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.62-66 art. 379) și valoarea planificată a acestor active);

CF_i - încasărilor la sfârșitul anului i , care rezultă din realizarea proiectului de investiții analizat;

Valoarea CF_i se determină conform relației:

$$CF_i = E_{med} \cdot T_d \cdot N_i \cdot 12,$$

unde:

E_{med} – consumul mediu lunar de energie electrică a unui consumator casnic din teritoriul autorizat al OSD;

T_d – tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice pentru operatorul sistemului de distribuție din teritoriul autorizat;

N_i – numărul prognozat de consumatori în anul i . Pentru primul an de calcul al VAN, numărul de potențiali consumatori finali se consideră egal cu suma dintre numărul de locuințe finalizate și a celor aflate în construcție, care dispun de autorizații de construire valabile, conform datelor AAPL și OSD, iar pentru următorii ani, se consideră că numărul de consumatori crește liniar pe toată perioada de utilizare a obiectului. În cazul dezvoltării rețelelor electrice de distribuție cu scopul racordării blocurilor locative multietajate, numărul de consumatori dintr-un bloc locativ, luat în considerație pentru primul an de calcul al VAN, se calculează conform relației:

$$N_i = G_{(\%)} \cdot N_t / 100\%,$$

Unde: $G_{(\%)}$ – este gradul de finalizare a construcției blocului, în (%) la momentul examinării proiectului de dezvoltare de către OSD;

N_t – numărul total de consumatori din bloc, conform proiectului;

27. Valoarea anuală a investițiilor pentru dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție din Categoria II care se include în Planul de dezvoltare, se stabilește de OSD în dependență de solicitările privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție recepționate de la AAPL, dar nu depășește 15% din valoarea anuală a uzurii mijloacelor fixe, inclusă în tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.

28. Suma investițiilor planificate de OSD pentru proiectele de dezvoltare din Categoria II, se repartizează în mod egal între proiectele de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție (aferește Categoriei II) din orașe și proiectele respective din sate (comune). La rândul lor, sumele prevăzute pentru dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție (Categoria II) în orașe vor fi distribuite egal între

proiectele de electrificare a sectoarelor destinate construcției de case individuale și a celor destinate alimentării cu energie electrică a blocurilor locative multietajate. În cazul epuizării listei de proiecte de dezvoltare în așteptare din sate/comune, sau din orașe, OSD poate utiliza toată suma stabilită conform pct. 27 pentru dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție din orașe, și invers.

29. Proiectele de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție, înregistrate la OSD până la elaborarea Planului de dezvoltare, se includ în Planul de dezvoltare în ordinea descreșterii valorii VAN, calculate pentru fiecare proiect, și în limita valorii totale a investițiilor pentru proiectele de dezvoltare (aferele Categoriai II), stabilită în punctul 27 din prezentul Regulament.

30. Proiectele de construcție a rețelelor electrice de distribuție cu destinație locală, prezentate de AAPL și înregistrate la OSD după aprobarea Planului de dezvoltare, sunt evaluate de OSD în termen de 30 zile calendaristice de la înregistrarea solicitării AAPL. După evaluare, OSD prezintă un răspuns care conține rezultatul evaluării proiectului de construcție a rețelei electrice de distribuție cu destinație locală și, după caz – termenul estimat de includere a proiectului în Planul de dezvoltare. În dependență de rezultatul evaluării și situația la zi privind realizarea planului de dezvoltare, OSD poate include proiectul dat în Planul de dezvoltare pentru o perioadă ulterioară, sau poate solicita Agenției aprobarea modificării Planului de dezvoltare.

31. Cheltuielile justificate ale OSD pentru investiții în dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție sunt incluse în tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prin cheltuieli de amortizare și rentabilitate a investițiilor, după ce rețelele electrice de distribuție noi sau porțiunile de rețea electrică de distribuție sunt date în exploatare de către operatorul sistemului de distribuție, iar raportul privind realizarea planului anual de investiții este aprobat de Agenție conform art. 45 din Legea cu privire la energia electrică.

32. Dacă pentru dezvoltarea rețelei electrice de distribuție noi sau a porțiunii de rețea electrică de distribuție, este necesar de obținut dreptul de folosință asupra terenului, proprietate a altei persoane, OSD trebuie să obțină acest drept direct de la proprietarul terenului în cauză, în conformitate cu legislația. În cazul, în care nu se ajunge la un acord cu proprietarul terenului în ceea ce privește acordarea dreptului de folosință, OSD solicită AAPL să soluționeze problema în cauză în conformitate cu Legea nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică.

33. Dacă AAPL, asociația sau investitorul solicită OSD dezvoltarea rețelei electrice de distribuție, în termen mai restrâns decât cel stabilit de către OSD în Planul de dezvoltare aprobat de Agenție, atunci OSD este în drept să propună AAPL, asociației sau investitorului să finanțeze dezvoltarea preconizată a rețelei electrice de distribuție. În acest scop AAPL, asociația sau investitorul va încheia cu OSD un contract, în care stipulează în mod obligatoriu, suma resurselor financiare alocate, determinată în baza devizului de cheltuieli conform proiectului, termenele și condițiile de rambursare de către OSD a resurselor financiare alocate.

Secțiunea 4

Raportul privind realizarea Planului de dezvoltare

34. Agenția monitorizează realizarea de către OSD a Planului de dezvoltare aprobat.

35. Anual, până la 30 aprilie, operatorul sistemului de distribuție prezintă Agenției un raport privind realizarea planului de dezvoltare și a planului de investiții pentru anul precedent, care se examinează și se aprobă de Agenție în conformitate cu cerințele stabilite în Regulamentul privind investițiile. Raportul va include datele privind realizarea Planului de dezvoltare, prezentate conform Anexei nr.3 la prezentul Regulament.

36. În Raportul privind realizarea Planului de dezvoltare se reflectă obiectele de investiții date în exploatare, prevăzute în Planul de dezvoltare aprobat de Agenție.

37. Pentru fiecare obiect de investiții, inclus în Raportul privind realizarea Planului de dezvoltare, titularul de licență prezintă următoarele informații și date:

- 1) descrierea proiectului de dezvoltare: (categoria de investiții, denumirea proiectului, amplasarea, unitatea de măsură);
- 2) cantitatea, valoarea și termenul de realizare a proiectului de dezvoltare, total pentru anul/anii de referință;

- 3) cantitatea, valoarea și termenul de realizare a proiectului de dezvoltare pentru anul 1-3;
- 4) notă în care vor fi indicate efectele economice planificate și obținute efectiv în anul de referință;
- 5) obiectivele, efectele financiare obținute în urma realizării proiectului de dezvoltare, inclusiv informații despre numărul de consumatori racordați la rețeaua electrică, impactului proiectului de dezvoltare asupra fiabilității și continuității distribuției energiei electrice (micșorarea duratei întreruperilor, majorarea indicatorilor de calitate a energiei electrice în rețelele electrice de distribuție, reducerea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție).

38. Raportul privind realizarea Planului de dezvoltare este însoțit de o notă informativă care va conține informație despre:

- 1) sursa de finanțare;
- 2) partea proiectului de dezvoltare nefinalizată, efectuată până la 31 decembrie a anului precedent anului raportării;
- 3) argumentarea privind diferența dintre valoarea proiectului și a obiectului de dezvoltare, în caz că valoarea obiectului realizat depășește valoarea proiectului;
- 4) calculele impactului investițiilor realizate asupra tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice. Impactul investițiilor realizate se calculează ca suma totală a amortizării și a rentabilității la investiții, raportată la volumele/cantitățile efective.

Secțiunea 5

Alte dispoziții

39. În cazul în care solicitanții, potențialii consumatori finali, se adresează la OSD pentru eliberarea avizelor de racordare și OSD stabilește că în scopul racordării instalațiilor electrice ale solicitanților este necesar de extins rețeaua electrică de distribuție, prin construcția rețelei electrice de distribuție noi sau a porțiunii de rețea electrică de distribuție ori prin majorarea capacității rețelei electrice de distribuție existente, OSD este obligat să informeze solicitanții, potențialii consumatori finali, despre măsurile ce trebuie întreprinse în scopul dezvoltării rețelei electrice de distribuție.

40. Procedura de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție nu se aplică:

a) în cazul întovărășirilor pomicole, cooperativelor de construcție a garajelor, a altor asociații de coproprietari de acest tip din intravilanul sau extravilanul municipiilor, orașelor, satelor, comunelor;

b) în cazul în care în autorizația de construire, eliberată de AAPL asociației sau investitorului, se prevede dezvoltarea rețelei electrice din contul beneficiarului construcției.

41. În situațiile prevăzute la punctul 40, proiectarea, construcția, recepția, admiterea în exploatare a rețelei electrice noi sau a porțiunii de rețea electrică nu se efectuează din contul OSD.